

Grüner Géza halála

Egyénisége visszatartotta a nyilvános szerepléstől, most aztán a halála híre érkezik: Grüner Géza 83 éves korában meghalt. A kifejezés is alapjában véve csak frázis, mikor a nyilvános szereplését említjük, hiszen a város minden jóérzésű polgárának Géza bácsija, semmit sem került annyira, mint a szereplést s hétköznapi mértékkel mérve, nem is illett volna az hozzá. Ő a multak ritka példányaként a reprezentálást a munkában képzelte el és abban fejtette ki, többet és jobbat igyekezvén alkotni másoknál, mindig becsületes, tiszta munkát adott és példát szolgáltatott az életével.

Mikszáth Kálmán, aki hozzá mert nyulni korának legkényesebb témáihoz is, finom művi karcolatban fejté ki a magyar nép antiszemizmusa. A Nyírségben látogatja sorba az ismerőseit, mindenütt nagy társaság gyűl össze a tiszteletére. Az első házigazdátoldesur aztán félrehuzza.

— Ne ütődj meg rajta, hogy van köztünk egy zsidó is. De ez nem olyan, mint a többi, mert kivétel, ez az egyetlen rendes ember, észre sem veszed rajta, hogy zsidó.

A másik faluban másik jóbarát huzza félre.

— Lesz velünk egy zsidó is, de az nem olyan, mint a többi. Ő az egyetlen, a kifogástalan.

Igy megy végig a vármegyén, mindenki ismer és becsül nagyon rendes embert, akinél szóba sem jöhet a válása, vagy a felekezete.

Valahogyan áll ez Grüner Gézára is, akit nemcsak szeretett, de nagyra becsült is Szeged és Csongrád vármegye lakossága. Örökké derült kedélye, lényének tiszteletet parancsoló mivolta, emberszeretete és embersége mindenkit a tisztelőjévé tett. Olyan híres és elsőrendű gazda volt, amilyen csakis a föld igazi szerelmese lehet. Az a kenyéradó föld is becézésre, szeretetre szorul, azt csak a lelketlenség használja, zsarolja ki, mit sem törölve az elkövetkező esztendőkkel, csupán a ma hasznát nézve kapzsian. Ezért lehetett saját tulajdonát a szó érdemes és nem ráfogott értelmében mintagazdaságnak nevezni, ezért bíztak rá örömmel nagy bérleteket. Grüner Géza keze alatt, mindent meglátó tekintetnek hatásától, az a föld csak javulni tudott, sok kenyérnek vált forrásává.

Mint ember előre elkészült mondatok és mondások nélkül is a legokosabbak, tanultabbak közül való, tanácsért közgazdasági kérdésekben nyugodtan fordulhatott hozzá bárki. Ellenfele minden szélsőségeknek, maradiságnak, érzésében, cselekedeteiben olyan magyar, amilyent csak ez a száz, meg száz veszedelmen, átvergődött anyatóld pártatlansága termelhet ki magából.

A hosszú élet szakadatlan munkája őt is meggyörnyesztette, az utóbbi időkben már kedvenc öreg Csongrádjába se tudott feljárni, várta békésen a napáldozatot, amely szerda délután látványt borított a szemére. Gyászolói nagy sorában nem a legutolsó az a nagy sereg földmunkás, kiszagda, amely gondos és gondozó jótevőjét, megsegítőjét, bajban felémelőjét, Isten áldásánál vele együtt örvendező lelkét veszítette el benné. Letűnt korszak utolsó típusa száll vele sirba.

Rókuson a Konzervgyárban termelési szerződéseket lehet kötni március 1-ig:

paradicsomra
paradicsom paprikára
sárgarépára
zöldbabra
káposztára

Jelentkezni csak személyesen lehet!

Huszezer kilós cukorpanama Dunakeszin

Budapest, február 17. A közellátási rendszert detektívjei és a csendőrség bravuros nyomozás után nagyarányú cukorpanamát leplezték le Dunakeszin. A főbűnösök már a pesvidéki törvényszék fogházában ülnek. Dunakeszről két vagon, vagyis 20.000 kiló cukor került láncolók kezén át a feketépiacra. A hatalmas mennyiségű cukrot nagyrészt a fővárosban adták el. A legmegdöbbentőbb, hogy maga a dunakeszi közellátási hivatal vezetője volt a főnöke a jól megszervezett társaságnak, amely az óriási mennyiségű cukrot bűnös uton elvonta a közfogyasztás elől.

A nagyarányú visszaélés bűnyügyében Tyll János 57 éves főtisztviselőt, a dunakeszi közellátási hivatal vezetőjét egyrendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali sikerkasztás, a honvédelem érdekei ellen elkövetett büntetés, továbbá vesztegetés és hamis tanúzásra való

rábírás miatt helyezték előzetes letartóztatásba.

Előzetes letartóztatásba kerültek a következő dunakeszi lakosok: Balázs Ernőné 35 éves háztartásbeli, Honthy Jánosné 22 éves fűszerkereskedő, Fehér Istvánné 36 éves háztartásbeli, Balázs Rezső 29 éves fényező, Virág Lajos 39 éves műszerész, Virág Lajosné 38 éves háztartásbeli és Karczosi Mihályné 30 éves háztartásbeli asszony.

A letartóztatottak közül Tyll János többeknek jogtalanul nagy-mennyiségű cukorutalványt adott el. Egy kilogram cukorra szóló utalványért 1 pengőt fizettetett magának a közellátás vezetője és ezzel a bűnös visszaéléssel 20.000 pengőt szedett össze cinkostársaitól. A feketecukrot az utalványok ellenében kiváltották és métermázsaszámra, leginkább a fővárosban, kilonként 6-8 pengőért eladták.

HARMONIA 25-én Tisza fél 7 CHOPIN-EST

a világhírű zongoristaművész **Edmund Rösler** előadásában. Műsor: Szonata b (gyászinduló), etűdök, prelűd, mazurkák stb. **Jegy Délmagyarországnál.**

Régi szegedi riportok

— Rabióhítoriá vér nélkül —

Közel száz év előtti elődóm, Körösy Pál csak Palija volt mindenkinél, érte a tisztességes becéfomat, nem az alvilágit. Vig kedélyű, jóízű ember, aki egymaga elmulattott egész társaságot, ám ha kifogyott minden tréfájából, akkor is maradt valamije.

Valamelyik szivayitogató szemü szép asszony, (valószínű ugyanis, hogy akkor is voltak ilyenek), lehunyna se-lyempilláit, odafordult hozzá.

— Füttyöljön Pali valamit.
Nem is kérette sokáig magát Körösy, hiszen ez volt a szenvedélye. Önmagában véve még nem mondtam ezzel sokat, hiszen annyi szenvedély bántja az embereket, olyan, amihez nem értenek. Ő azonban értette a lütyülést.

Nyilvánvaló, hogy a ma élők közül senki sem emlékezik rá a saját személyében, rég eltűntek azok a buszke sudarak, amelyek akkoriban meredeztek égnék, nekem is Koncz táti, a közvetlen elődóm beszélt róla, már pedig ő sem volt mai gyerek, hiszen tizenhat éves gyerekfejjel ment el katonának negyvennyolcban.

Amikor hát nagyon a szívekre ment a dal, nyári éjszakán álmodozó szép asszony mondott valamit.

— Ha nem lennénk ilyen sokan, meg tudnám csókolni érte, édes Pali.
Körösy hamiskásan mosolygott a bajusza alatt, amit a készenlét okából nyomban kétféle sepezt.

— Hát hiszen hátat fordít a tisztelt társaság, ha nagyon szépen megkérjük!

De mondott még mást is.

— Nagyon szépen köszönöm a tekintetes asszonynak hozzám való szíves hajlandóságát, de ne akkor mondjon ilyen szépeket, ha ennyien vagyunk, sokkal inkább négy szemközti.

A menyecske aztán nyakig pirult a szentségtörő beszédre, de hogy is ne, mikor annyian hallották!

Nyilván csakis a nagy nyilvánosság lehetett a hiba, mert ha hinni lehet a szájhagyományoknak — már pedig az öregek nem hazudnak olyan tudományos alapon, mint a fiatalok — Pali bátyánk úgy szedte a szerelem virágos kertjében a rózsákat, mint napszámos asszonyok hátr elején a cseresznyét.

El lehetne azon is tünődni (ha rá érnének), hogy nova lesz annyi lobogó érzés, édes láng? Alighanem magukba temetik az emberek és átruhazzak véreikre, hogy azoknak is jusson, főleg a jogfolytonosság megszakítása nélkül. Bársonyos símaságú éjszakák azonban szigoruan őzik a titkokat, talán meg is unták már, hogy mindig ugyanazt látják, habár közben felcserélt szereplőkkel.

Akkoriban kezdett kifejlődni Rózsa Sándor haramiavezér, Egyszerre félelmetes lett a neve, tulsások röppentek róla szét, ami természetes, hiszen emberi szájak voltak a továbbiak.

Teszem azt, megállt a piacon két asszony és felbuzta a zsilipet.

— Hallotta-e Tariné lelkem, hogy nagyobb lesz az adó?

— Nem én, Börcsökné galambom, nyilván az a fránya Ruzsa Sándor rabolta ki megint az ország kasszáját, oszt pótolni kell.

Börcsökné aztán tovább igyekezett, (sokkal könnyebben, mint ahogy jött, hiszen piszkálta valami a bőrgyét), és alig várta az alkalmat, hogy elfogja az első ismerőst.

— Oh jajajaj, milyen világot élünk, de már csak milyet! Képzeld, az a hitvány Ruzsa Sándor kirabolta a városi kasszát, hat pandurt agyonlűt, ott haltak meg szonika személyesen a tett-helyen. Ebben a szent pillanatban mesélte az ángyom, meg is esküszik rá, hogy olyan igaz, mint a miatyánkban az ámen.

— Ejnye, hogy üssön kosfejet az istennyilával. Ezt tette a gyalázatos?

Délig annyira megnőtt a hír, hogy Rózsa Sándor egész falvakat égétt fel s kardélre hányta az ártatlanokat. Csak a fiatal jányoknak adott par-dont, mert azokból háremet akar be-rendezeni, mint a török szultán.

— Asszony nem kell neki? — ré-megett az ajka kéjes borzalomban a fogatlanabb szülőknek.

Epp amikor róla beszélt mindenki, Körösy Pali hivatalos utra küldték Kecskemétre. Pénz is volt vele, hát szörnyen vigyázott a józanságra. Késő este lett, mire befutott az egyik kis kocsmába, szállást kért és vacsora felül kezdett érdeklődni.

— Van néhány tojásom, felelte a

csaplárné, felverem rantottanak, másom nincs. Ha ez megfelel, hozom máris.

— Egy kis ártatlan csirkének nem lehetne az életét venni?

— Jaj, lelkem, egy fia sincs a fészterben. Itt vacsoráznak ma Ruzsa Sándorék, nekik készítettem el, ami volt.

Körösy Pali nem volt gyáva ember, de erre az információra kiverte a verejték a halántékát. Hiszen nála hivatalos pénz van! Egyszeriben elfelejtette az éhséget, úgy ugrott fel.

— Akkor én odébb mék egy házzal.
Csakhogy nem maradt rá ideje, mert nyílt az ajtó s abban a minútaban robogtak befelé a zsványok. Marcona, élszánt pofák, az egyik ragyás, a másik rozsdaveres és olyan gyűrött, amilyen a menyecskék szoknyája tud lenni a sok táncban. Az élükön maga a nagy Sándor, tart egyenest Körösynek.

— Most válik el a test a lélektől!
— gondolta Pali bácsi, léleknek nevezvén a hivatalos pénzt, testnek önmagát.

A betyár azonban ránézett mérőn, mintha azt kutatná, hogy kinek van itt mersze végiggibicelni a zsványok vacsoráját, nézeti mereven, aztán fokozatosan ényhültek a vonásai, a végén a kalapját is levette.

— Tekintetes ur, megismertem. Ne féljen, semmi bántódása nem lehet, de szépen felkérem, füttyöljön nekünk néhány szívbéli nótát.

Nagyokat mulató Körösy Pál ritkán mulatott olyan vigat, mint akkor, Rózsa Sándor bandájában. füttyülés és csirkepaprikás mellett.

JÓBI NYIRO JÓZSEF: EMBEREK A HAVASON

MEGHIVÓ

A Szegedi Kenderfonógyár
R. T.

1943. évi február hó 25-én, 12 órakor Szegeden, a gyár irodájában tartandó

LII. év.

rendes közgyűlésére

Tárgysorozati:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt 1942. üzleti-évről és az 1942. évi mérleg előterjesztése és megállapítása.

2. Határozathozatal a nyereség felosztása, az igazgatósági jutalék megállapítása, a fizetendő osztalék, az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak megadandó felmentvény tárgyában.

3. Határozathozatal dr. vitéz Görög Károly vezérigazgató és dr. Tömörkény László h. vezérigazgató külön jutalékának megállapítása tárgyában.

4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése.

5. Határozathozatal a felügyelőbizottság és a végrehajtóbizottság 1942. évi tiszteletdíjának megállapítása tárgyában.

Az alapszabályok 8., 13. és 27. §-aira való hivatkozással felkéretnek a t. Részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy részvényeiket Szegeden, a társaság helyiségében, vagy Budapesten a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál 3 (három) nappal a közgyűlés előtt letétbe helyezni szíveskedjenek. Az osztalék a közgyűlésen hozandó határozat értelmében a vállalat pénztáránál és a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Budapesten, illetve fiókintézeténél Szegeden, 1943. évi február hó 26-tól kezdődőleg fog kifizettetni, amely helyeken az évi mérleg nyolc nappal a közgyűlés előtt betekintés végett a részvényesek rendelkezésére áll.

Szeged, 1943. évi február hó 17-én.

AZ IGAZGATÓSÁG